

Hof van Beroep te Gent, arrest van 20 april 2006

Erkenning buitenlandse huwelijksakte (Rusland) – 1. artikelen 27, §1, en 18 WbIPR – wetsontduiking – 2. vordering tot overschrijving buitenlandse akte in registers burgerlijke stand – artikel 31, §1, WbIPR

Reconnaissance d'un acte de mariage étranger (Russie) – 1. articles 27, §1, et 18 Code DIP – fraude à la loi – 2. recours visant la transcription d'un acte étranger dans le registre de l'état civil

2005/AR/2912

in de zaak van:

de heer Procureur-Generaal bij het Hof van Beroep te Gent, (...), appellant, (...)

tegen:

1. V., (...), van Belgische nationaliteit,

en

2. P., (...), geboren te Voljski (ex U.S.S.R., thans Russische Federatie) (...), van Russische nationaliteit.

samenwonende te 8400 Oostende, (...), geïntimeerden, hebbende als raadsman mr. Dekuyper Marnix, advocaat (...)

velt het Hof het volgende arrest:

1. Het hof heeft kennis genomen van het vonnis van 8 november 2005, gewezen door de rechtbank van eerste aanleg te Brugge, zevende kamer. De appellant heeft tijdig en op regelmatige wijze hoger beroep ingesteld tegen dit vonnis. De partijen werden gehoord in hun middelen en conclusies en het hof nam kennis van de overgelegde stukken. Alles gebeurde met inachtneming van artikel 24 van de wet van 15 juni 1935.

2. De eerste geïntimeerde is geboren te Oostende (...) en heeft de Belgische nationaliteit. De tweede geïntimeerde is geboren te Voljski, ex-USSR, thans Russische Federatie, (...) en heeft de Russische nationaliteit. Beide hebben een relatie en wonen samen te Oostende sedert 28 juni 2004. Er bestaat geen betwisting over dat de geïntimeerden nog steeds samenwonen.

Op 27.10.2004 deden zij bij de burgerlijke stand te Oostende aangifte van hun voorgenomen huwelijk. De ambtenaar van de burgerlijke stand weigerde evenwel tot voltrekking van het huwelijk over te gaan wegens ernstige twijfels of de geïntimeerden wel de bedoeling hadden een duurzame levensgerneenschap tot stand te brengen. De geïntimeerden tekenden tegen deze weigeringbeslissing verhaal aan bij de rechtbank van eerste aanleg te Brugge, zetelend zoals in kort geding. Bij beslissing van 02.03.2005 verklaarde de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Brugge het verhaal van de geïntimeerden ontvankelijk, doch wees het af als ongegrond.

De geïntimeerden zijn dan op 27.04.2005 in het huwelijk getreden te Moskou. De buitenlandse authentieke huwelijksakte met een apostille voor echt verklaard werd overgelegd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de stad Oostende ter overschrijving in de registers van de burgerlijke stand te Oostende.

Op 26.07.2005 weigerde de ambtenaar over te gaan tot overschrijving. De weigering wordt als volgt geformuleerd:

“- U beiden deden op 27 oktober een huwelijksaangifte. Het voorgenomen huwelijk werd op basis van de resultaten van het onderzoek geweigerd te voltrekken door de Ambtenaar van de Burgerlijke Stand op 21 december 2004. Tegen deze beslissing hebt U beide beroep aangetekend bij de Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg zetelend zoals in kort

geding. Bij beschikking van de Rechtbank van Eerste Aanleg van 02 maart 2005 werd de beslissing van de Ambtenaar van de Burgerlijke Stand bevestigd.

- Kort na de beschikking van de Rechtbank van Eerste Aanleg sluiten u beide toch een huwelijk af te Moskou (Rusland), hetgeen duidelijk wijst op wetsontduiking, waardoor het huwelijk bijgevolg beschouwd dient te worden als strijdig met de Belgische internationale openbare orde. Het afsluiten van het huwelijk in Rusland op zich, de wijze waarop en de reden waarom, geven aan dat de intenties van minstens één der partijen kennelijk niet gericht zijn op het tot stand brengen van een duurzame levensgemeenschap, maar enkel op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel dat verbonden is aan de staat van gehuwde.”

Deze weigeringbeslissing maakt het voorwerp uit van huidig geding.

Bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van de rechtbank van eerste aanleg te Brugge op 22 augustus 2005 tekenden de geïntimeerden verhaal aan tegen deze beslissing van 26.07.2005 conform de artikelen 31, § 1, en 23 W.I.P.R. De geïntimeerden vorderen:

“- de beslissing tot weigering d.d. 26.07.2005 van de ambtenaar van de burgerlijke stand van de stad Oostende teniet te doen;

-de ambtenaar van de burgerlijke stand van de stad Oostende te zien en te horen veroordelen tot het overschrijven van de huwelijksakte van verzoekers (geïntimeerden) in de registers van de burgerlijke stand te Oostende”.

De eerste rechter verklaart de weigeringbeslissing van 26.07.2005 ongegrond, maar gaat niet in op de vraag van geïntimeerden tot de veroordeling tot overschrijving.

3.1. In zijn verzoekschrift hoger beroep vraagt de appelland:

“Het bestreden vonnis teniet te doen en opnieuw wijzende de weigeringbeslissing van de ambtenaar van de burgerlijke stand te Oostende d.d. 26.07.2005 gegrond te verklaren.”

Volgens de appelland was de weigeringbeslissing van de ambtenaar van de burgerlijke stand Oostende terecht gezien het overduidelijk is dat de geïntimeerden in Moskou zijn gaan huwen “om te ontsnappen aan de bestaande Belgische wetgeving en rechtspraak inzake huwelijken”. Volgens de appelland is het in Moskou afgesloten huwelijk “een flagrant voorbeeld van miskennis van de Belgische rechtsorde en maakt overduidelijk wetsontduiking uit, zoals voorzien in art. 18 I.P.R.-codex”. In het op 1 februari 2006 neergelegd besluitschrift merkt de appelland evenwel voor het eerst op dat het verzoek tot overschrijving, voor zover uitgaande van de tweede geïntimeerde, onontvankelijk is gelet op art. 48 §1 B.W. Bij zelfde besluiten vraagt de appelland evenwel ook voor het eerst de nietigverklaring van het op 27 april 2005 te Moskou afgesloten huwelijk.

3.2. De geïntimeerden van hun kant vragen:

“Het hoger beroep ontvankelijk doch ongegrond te verklaren;

Dienvolgens het in eerste aanleg gewezen vonnis van 08.11.2005 van de zevende kamer van de rechtbank van eerste aanleg te Brugge, te bevestigen;

Dienvolgens de buitenlandse authentieke huwelijksakte van concludanten te erkennen en uitvoer te verklaren;

Dienvolgens de beslissing tot weigering d.d. 26.07.2005 van de ambtenaar van de burgerlijke stand van de stad Oostende teniet te doen;

Dienvolgens de ambtenaar van de burgerlijke stand van de stad Oostende te zien en te horen veroordelen tot overschrijving van de huwelijksakte van concludanten in de registers van de burgerlijke stand te Oostende;...”

Dit houdt bij nader toezien een incidenteel beroep in.

4. De oorspronkelijke vordering betreft in feite een vordering tot erkenning van het tussen de geïntimeerden op 27.04.2005 te Moskou afgesloten huwelijk. Concreet wensen de geïntimeerden de

erkenning te bekomen door de overschrijving in de registers van de burgerlijke stand van de woonplaats van de Belgische echtgenoot op het moment van het huwelijk, hetzij te Oostende. Artikel 171, § 1, B.W. belet geenszins dat het verzoek tot overschrijving door de geïntimeerden gezamenlijk wordt gedaan. Wel is voor de vraag tot overschrijving in de registers van de burgerlijke stand vereist dat één van de echtgenoten de Belgische nationaliteit heeft. Dit is in casu het geval, met name de eerste geïntimeerde. Beide hebben het vereiste belang voor het instellen van de huidige procedure.

5.1. Eerst en vooral dient opgemerkt dat enkel de erkenning van de buitenlandse huwelijksakte aan de orde kan zijn en niet de uitvoerbaarverklaring ervan, gelet op de aard van de authentieke akte waarover het gaat.

5.2. Het vormt thans blijkbaar geen punt van discussie meer dat de nodige documenten, conform art. 24 § 1 W.I.P.R., wel degelijk werden overgelegd. De verklaring, uitgaande van het Consulaat-generaal van de Federatie van Rusland d.d. 20.12.2005 neemt trouwens terzake elke twijfel weg (zie stuk 4 kapt A dossier geïntimeerden).

5.3. Net als de eerste rechter is het hof van oordeel dat de weigeringbeslissing van de ambtenaar van de burgerlijke stand Oostende d.d. 26.07.2005 ongegrond is. De argumenten terzake door de eerste rechter aangewend worden door het hof bijgetreden en overgenomen. Tegen de beslissing van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Brugge d.d. 02.03.2005 was nog verhaal mogelijk, stonden nog rechtsmiddelen open. In die omstandigheden meteen besluiten dat wetsontduiking bewezen is, gaat niet. Het blijkt niet dat de geïntimeerden hun keuzevrijheid, beroep aantekenen of gaan huwen in Moskou (Russische Federatie) hebben misbruikt, anders gezegd tot een frauduleuze keuze zijn overgegaan, deze keuze te hebben gemaakt om een onrechtmatig voordeel te bekomen, om het Belgisch recht buitenspel te zetten. De overgelegde stukken en gegevens, waaronder de diverse verklaringen van familie en kennissen, tonen met voldoende zekerheid aan dat beide geïntimeerden huwden met de bedoeling een duurzame levensgemeenschap tot stand te brengen. Het is juist dat de tweede geïntimeerde geen geldige verblijfsvergunning had en het huwelijk hieraan een oplossing biedt. De voorliggende gegevens tonen evenwel duidelijk aan dat dit niet “de” huwelijksreden was, ook niet voor de tweede geïntimeerde. Enkel heeft dit illegaal verblijf het huwelijk vroeger doen plaatsvinden (zie verklaring van beide geïntimeerden aan de verbalisanten). Dit laatste gegeven nu aanwenden om te besluiten tot een schijnhuwelijk is niet correct. De inlichtingen, vermeld door de verbalisanten op blz. 4 van het P.V. nr. 117668/04 d.d. 17.11.2004 spreken voor zich en tonen onmiskenbaar aan dat het hier niet om een schijnhuwelijk gaat. Van enig handelen tegen de Belgische openbare orde is derhalve geen sprake.

5.4. Nu de weigeringbeslissing van de ambtenaar van de burgerlijke stand van de stad Oostende ongegrond wordt verklaard, dient deze laatste logischerwijze over te gaan tot de overschrijving van de bewuste huwelijksakte. Niets staat het geven van een bevel in die zin in de weg. Het incidenteel beroep is op dit punt gegrond.

6. Uit wat hierboven werd weerhouden en beslist, volgt meteen dat de vordering van de appellant tot nietigverklaring van het huwelijk, voorzover deze vordering voor het eerst hoger beroep kan worden gesteld, ongegrond is.

OM DEZE REDENEN,

HET HOF, op tegenspraak,

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk, doch wijst het af als ongegrond;

Verklaart het incidenteel beroep ontvankelijk en in beperkte mate gegrond;

Bevestigt het bestreden vonnis;

Beveelt de ambtenaar van de burgerlijke stand te Oostende over te gaan tot de overschrijving van de huwelijksakte, afgesloten op 27.04.2005 te Moskou (Russische Federatie) (...)

Aanwezig: G. Brugmans, Kamervoorzitter, A. Van de Putte, Raadsheer, G. Jocqué, Raadsheer, B. Caignau, Griffier,

